

OSAKE- JA RAHASTOSÄÄSTÄMINEN LAPSELLE

Kourunen Marika

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutus
Tradenomi (AMK)

2022

Liiketalouden koulutus
Tradenomi (AMK)

Tekijä	Marika Kourunen	Vuosi	2022
Ohjaaja(t)	Satu Valli		
Toimeksiantaja			
Työn nimi	Osake- ja rahastosäästäminen lapselle		
Sivumäärä	41 + 2		

Tässä opinnäytetyössä käsittelin osake- ja rahastosäästämisen eri muotoja. Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia mitä eri vaihtoehtoja lapselle säästämiseen on tarjolla ja mikä vaihtoehtoista olisi pitkällä aikavälillä kannattavin ja tuottoisin. Lisäksi opinnäytetyössä käytiin läpi mitä asioita lapsen varojen sijoittamisessa on otettava huomioon.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmä oli määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus. Tutkimuksen teoretinen pohja pohjautuu mahdollisimman ajankohtaiseen tietokirjallisuuteen, lainsäädäntöön, tutkimuksiin, artikkeleihin sekä verkkosivuihin. Teoriaosuus sisälsi muun muassa tietoa sijoitussuunnitelmasta, sijoituskohteista, vastuullisuudesta sekä verotuksesta.

Lasten vanhemmille suunnattiin kysely, jossa selvitettiin vanhempien säästämistottumuksia. Tulokset osoittivat, että lapselle säästäminen koetaan hyvin tärkeänä ja se on hyvin yleistä.

Opinnäytetyöstä voidaan huomata, että lapselle säästäminen kannattaa aloittaa mahdollisimman aikaisin. Pitkäaikainen sijoittaminen mahdollistaa vaurastumisen pienemmälläkin rahasummalla korkoa korolle -ilmiön myötä. Lopputuloksena saatiin muodostettua kokonaiskuva lapselle sijoittamisen ja säästämisen mahdollisuuksista.

Avainsanat

Säästäminen, sijoittaminen, osakkeet, rahastot, verotus

Degree Programme in Business
Administration
Bachelor of Business Administration

Author	Marika Kourunen	Year	2022
Supervisor(s)	Satu Valli		
Commissioned by			
Title	Stock and fund saving for a child		
Number of pages	41 + 2		

This thesis deals with different forms of stock and fund saving. The primary purpose of the thesis was to investigate the different options available for saving for a child and which of the options would be most profitable in the long term. The thesis clarified also which issues must be taken into account when investing in a child's funds.

The research method of the thesis was quantitative research. The theoretical knowledge of the research is based on current literature, legislation, studies, articles and websites as much as possible. The theoretical part dealt with saving for a child. Topics included investment plan, investment targets, accountability and taxation.

There was a survey directed at the children's parents, which investigated the savings habits of the parents. According to the result, most of the parents are saving for their children.

It could be concluded that it is worthwhile to start saving and investing for a child as early as possible. Long-term investment gives money more time to grow and benefit from the compound interest. Therefore, even small yet regular investments compound significantly over time. As a result, an overall picture of the possibilities of investing and saving for the child was formed.

Keywords

Saving, investing, stocks, funds, taxation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
1.1	Opinnäytetyön tausta ja tarkoitus	6
1.2	Tutkimusmenetelmä	7
2	SUOMALAISTEN SÄÄSTÄMIS JA SIJOITUSTOTTUMUKSET	9
3	SIJOITUSKOHTTEEN VALINTA	12
3.1	Sijoitussuunnitelma.....	12
3.2	Sijoittajaprofiili.....	13
4	SIJOITUSKOHTTEIDEN VERTAILU	14
4.1	Osakkeet	14
4.2	Sijoitusrahastot	15
4.3	Muut säästämisen vaihtoehdot	16
4.4	Inflaatio	17
5	LAPSELLE SÄÄSTÄMINEN	19
5.1	Tavoitteet.....	20
5.2	Lapsilisä.....	20
5.3	Esimerkki lapselle säästämisestä	21
6	VASTUULLINEN SIJOITTAMINEN	22
7	VEROTUS	23
7.1	Pääomaverot	23
7.2	Lahjaverot.....	24
7.3	Perintöverot	24
8	KYSELYTUTKIMUS SÄÄSTÄMISESTÄ LASTEN VANHEMMILLE	26
9	KYSELYTUTKIMUSTEN TULOKSET	27
9.1	Lapselle säästäminen	27
9.2	Lapsilisän käyttäminen	27
9.3	Säännöllinen säästäminen.....	29
9.4	Sijoituskohteet	29
9.5	Lapsen ikä säästämisen alkaessa	31
9.6	Sijoittamisesta haettava tieto	32

9.7	Tavoitteet lapselle säästettäessä.....	32
9.8	Sijoitussuunnitelma.....	33
9.9	Veroedun hyödyntäminen.....	34
9.10	Säästämisen merkitys.....	34
10	POHDINTA.....	35
	LÄHTEET.....	37

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tausta ja tarkoitus

Osakesäästämällä tarkoitetaan rahan sijoittamista osakkeisiin. Siinä sijoittaja ostaa, pitää ja myy osakeyhtiöiden osakkeita. Osakekauppaa voi käydä pankkien lisäksi myös muiden palveluntarjoajien kautta. (Osakesijoittaminen 2020.) Kun sijoittaa suoriin osakkeisiin voi itse valita, mihin yhtiöihin sijoittaa. Rahastosäästäminen on sijoittajalle vaivattomampaa, koska rahastoyhtiö valitsee ja hoitaa sijoituskohteet. (Näin aloitat osakesijoittamisen eli nyrkkisääntöjä aloittelijalle 2017.)

Parhaimmillaan osake- ja rahastosäästämisen avulla voi saada kerättyä ison pesämunan lapselle. Sijoittamisen aloittamiseen ei tarvita aina suuria summia rahaa, vaan aloittaa voi pienelläkin summalla (Säästöt ja sijoitukset 2022). Osake- ja rahastosäästämisen voi aloittaa kuka tahansa, kuka haluaa taloudellista turvaa itselleen tai lapselleen (Vinkkejä osakesijoittamisen aloitukseen 2022).

Sijoittaminen saattaa olla monelle hyvin vieras asia ja se voidaan kokea paljon tietoa vaativana lajina. Jos ylimääräistä rahaa jää, sitä saatetaan makuuttaa pankkitilillä, missä sen arvo vähenee pitkällä aikavälillä. Sijoittaminen saattaa myös tuntua monimutkaiselta, eikä ole varmuutta mistä lähteä liikkeelle. Opinnäytetyön aiheena on lapselle säästäminen ja työn tarkoituksena on vertailla sijoittamisen ja säästämisen eri muotoja keskittyen osake- ja rahastosäästämiseen. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä on, mitä eri vaihtoehtoja lapselle säästämiseen ja sijoittamiseen on. Apututkimuskysymyksenä on, mikä vaihtoehdoista olisi pitkällä aikavälillä kannattavin ja tuottoisin.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen, sillä maailmantalouden epävarmuus on lisännyt epävarmuutta myös sijoittamisessa (Tilastot ja säästäminen 2022). Pitkäaikainen sijoittaminen on kuitenkin turvallista ja osa järkevää taloudenhallintaa (Osakesijoittaminen 2022). Opinnäytetyö hyödyttää jokaista sijoittamisesta ja säästämisestä kiinnostunutta, erityisesti lapsiperheitä, jotka haluavat aloittaa säästämään lapselleen tulevaisuutta varten.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu säästämisen ja sijoittamisen perusteista ja piirteistä. Tietoperustassa käydään läpi miten lapsen varoja on mahdollista sijoittaa, millainen on lapsen omaisuuden käyttöoikeus, kuka on lapsen edun toteutumisesta vastuussa sekä mikä on vanhemman velvollisuus lapsen varojen hoidossa. Verotuksen osalta esiin nousevia asioita ovat muun muassa perintö- ja lahjaverotus sekä pääomaverotus.

1.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä käytän kvantitatiivista tutkimusta. Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa käytetään usein kyselyä tutkimusaineiston keräämisessä. Määrälliselle tutkimukselle on ominaista tiedon strukturointi, mittarin käyttäminen, mittaaminen, tiedon käsittely ja esittäminen numeroin, tulosten ja tutkimusprosessin objektiivisuus sekä suuri vastaajien määrä. (Vilka 2014, 17.) Lasten vanhemmille suunnattiin kyselylomake, jonka tarkoituksena oli saada tietoa vanhempien säästämis- ja sijoittamistottumuksista.

Kyselytutkimus on tehokas tapa kerätä ja tarkastella tietoa muun muassa ihmisten toiminnasta, mielipiteistä, asenteista sekä arvoista. Kyselytutkimuksessa esitetään vastaajalle kysymyksiä kyselylomakkeen välityksellä. (Vehkalahti 2014, 11.) Jotta kyselytutkimuksesta on hyötyä, on siihen saatava riittävä määrä vastaajia. Jotta vastausprosentti olisi mahdollisimman hyvä, tulisi kyselyssä ottaa huomioon, että se on tarpeeksi lyhyt ja tilannesidonnainen. Tärkeää on myös vastaajan motivointi, saateviesti ja viestinnän selkeys sekä lähetyshetki. Myös henkilön kiinnostus asiaa kohtaan vaikuttaa vastausmääriin. Mikäli asia koetaan tärkeäksi, siihen myös vastataan todennäköisemmin. (Huuska 2018.)

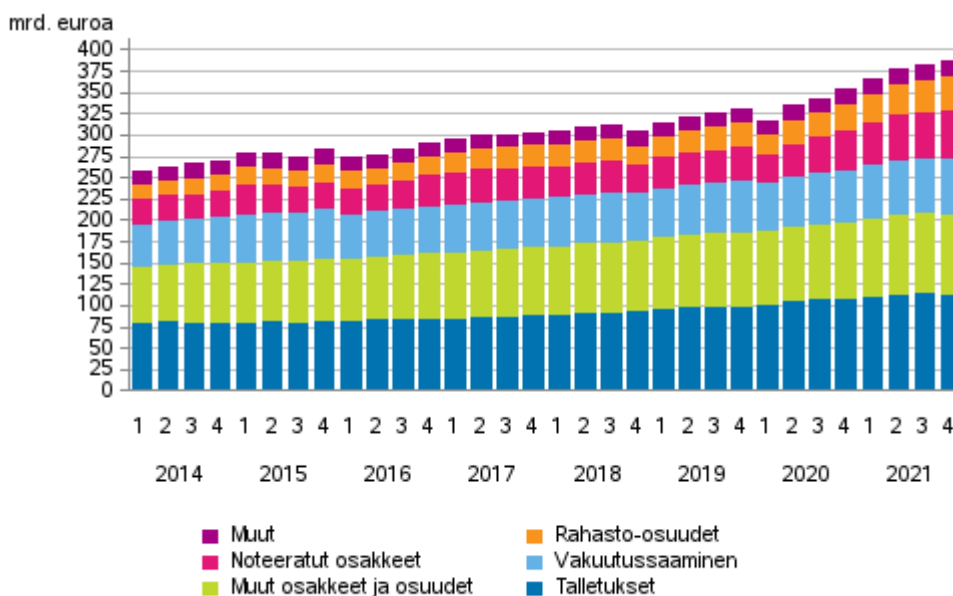
Kysely toteutettiin verkkolomakkeena Facebookissa Sijoituskerho nimisessä ryhmässä. Ryhmän jäsenet ovat aikuisia, sijoittamisesta ja säästämisestä kiinnostuneita henkilöitä. Kyselyssä oli 12 kysymystä, joista suurin osa oli monivalintakysymyksiä (liite 1).

Tutkimuksen luotettavuuden kannalta on tärkeää, että otos on tarpeeksi suuri sekä vastausprosentti korkea. Verkkokyselyssä joissa vastaajiin ei ole ennestään suhdetta, 20–30 prosentin vastausprosenttia pidetään erittäin hyvänä. (Kysely-

tutkimuksen otoskoko 2022.) Kyselyn avasi yhteensä 1043 henkilöä ja siihen vastasi 416 henkilöä. Vastausprosentti oli näin ollen lähes 40, eli tulokset ovat hyvin kattavat ja luotettavat. Opinnäytetyön lopussa on yhteenveto koko opinnäytetyöprosessista ja keskeisimmistä esille nousseista havainnoista.

2 SUOMALAISTEN SÄÄSTÄMIS JA SIOITUSTOTTUMUKSET

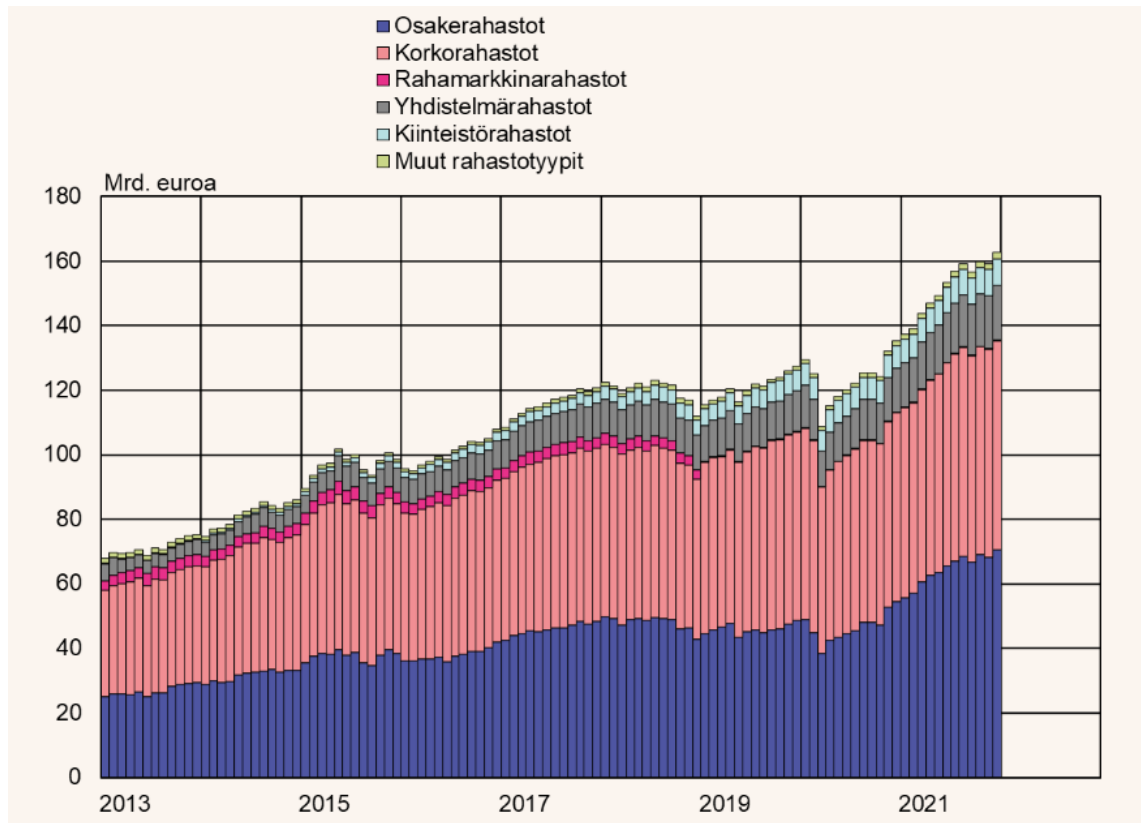
Suomalaisissa kotitalouksissa tilille tallettaminen on suosituin tapa säästää (Rahoitustilinpito 2022). Kuvio 1 nähdään, miten suomalaisten kotitalouksien sijoitustoiminta on muuttunut vuosien 2014 ja 2021 välillä.

Kuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarat (Rahoitustilinpito 2022)

Tilille tallettaminen oli selkeästi suosituin säästämisen muoto vuosien 2014 ja 2021 välillä. Toiseksi suosituinta olivat muut osakkeet ja osuudet ja kolmanneksi suosituinta vakuutussaaminen. Pörssiosakkeiden ja sijoitusrahastojen omistajien lukumäärä kasvoi selvästi vuonna 2020. Vuosina 2014–2019 rahastojen sekä osakkeiden omistavien määrä on kasvanut keskimäärin 42 000 henkilöllä vuodessa, kun vuonna 2020 uusia omistajia tuli lähes 108 000. (Lähes joka kolmannella pörssiosakkeita tai sijoitusrahastoja 2022.)

Suomalaisten sijoitusrahastojen rahastopääomakanta oli vuoden 2021 lopussa 162,7 miljardia euroa, mikä on yli 27 miljardia euroa enemmän kuin vuoden 2020 lopussa. Pääosin ennätysellinen kasvu johtui sijoitusrahastojen omistuksessa olevien osakkeiden arvonnoususta, mutta myös uusia sijoituksia tehtiin rahastoihin merkittävästi. Vuoden 2021 aikana rahastopääoman arvo kasvoi kokonaisuudessaan 17 miljardia euroa ja uusia sijoituksia tehtiin 10,3 miljardin euron edestä. (Maaliskuussa 2022 kotitaloudet sijoittivat runsaasti osakkeisiin 2022.)

Kuvio 2. Sijoitusrahastojen pääomakanta oli ennätyskallisen suuri vuoden 2021 lopussa (Maaliskuussa 2022 kotitaloudet sijoittivat runsaasti osakkeisiin 2022)

Vuonna 2021 suosituinta sijoittamisen osalta oli sijoittaminen korkorahastoihin. Uusia merkintöjä tehtiin vuoden 2021 aikana korkorahastoihin 26,2 miljardin euron ja lunastuksia 20,6 miljardin euron edestä, eli nettomerkintöjä korkorahastoihin oli yhteensä 5,7 miljardin euron edestä. Myös osakerahastoihin tehtiin merkintöjä enemmän kuin niistä lunastettiin, nettomääräisesti 2,1 miljardin euron edestä. Yhdistelmärahastoihin nettomerkintöjä oli 1,4 miljardin euron ja kiinteistörahastoihin 890 miljoonan euron edestä. (Maaliskuussa 2022 kotitaloudet sijoittivat runsaasti osakkeisiin 2022.)

Joulukuun 2021 lopussa suomalaisten sijoitusrahastojen 166,4 miljardin euron sijoituksista 69 % kohdistui ulkomaille ja 31 % kotimaahan. Suurin osa kotimaisista sijoituksista (42 %) olivat rahastojen keskinäisiä sijoituksia. Suurimmat ulkomaiset sijoitukset kohdistuivat pörssinoteerattuihin osakkeisiin (46 %) ja joukkovelkakirjalainoihin (32 %). Ulkomaisista osakesijoituksista kohdistui 43 % yhdysvaltalaisiin osakkeisiin. Suurimmat ulkomaiset sijoitukset kohdistuivat kokonaisuudessaan Yhdysvaltoihin (27,5 mrd. euroa), Ruotsiin (15,3 mrd. euroa) ja

Luxemburgiin (14,7 mrd. euroa). (Sijoitusrahastojen pääoma kasvoi ennätysellisesti vuonna 2021 2022.) Maaliskuussa 2022 kotitaloudet sijoittivat pörssinoteerattuihin osakkeisiin nettomääräisesti 650 miljoonaa euroa lisää, vaikka Venäjän hyökkäyssota on lisännyt epävarmuutta markkinoilla (Tilastot ja säästäminen 2022).

3 SIJOITUSKOHTTEEN VALINTA

Kukaan ei pysty varmasti sanomaan, miltä osakemarkkinat huomenna näyttävät. Tavoitteena varmasti suurimmalla osalla sijoittajista on saavuttaa mahdollisimman hyvä tuotto, mahdollisimman pienellä riskillä. Sijoituskohteisiin, joihin ei juuri liity riskiä ja joiden arvon pystyy ennustamaan, ei kuitenkaan liity isoa tuottoa. Epävarmoin sijoituskohteisiin liittyy riskiä ja sen vuoksi niillä on myös parempi tuotto-odotus. (Sijoitusrahastot 2022.)

Sijoittajan tärkein taito on relevantin informaation erottaminen vähemmän tärkeästä. Rahoitusmarkkinoilla informaatio on keskeinen kauppatavara, joten sijoittaja toimii valtavan informaatiotulvan keskellä. Monesti saattaakin tuntua siltä, että sijoittaminen on mahdoton tehtävä, jota itse ei osaa tehdä, mutta jota ei uskalla myöskään muiden antaa tehdä. Pitkälle kuitenkin riittää, kun osaa vertailla markkinoilla olevia perusvaihtoehtoja ja ymmärtää oman sijoitustoiminnan tavoitteet. (Puttonen & Repo 2011, 16.)

Sijoitettavan summan suuruus ratkaisee monta peruskysymystä. Sijoituksen hajauttaminen voi olla liian kallista suhteessa saavutettaviin hyötyihin, mikäli kyseessä on muutama tuhat euroa. Pienikin summa voi kuitenkin olla järkevä sijoittaa markkinoille hajauttamismielessä, mikäli kyseessä on aikaisemmin hankitun salkun lisähajautus. Sijoitettavan summan lisäksi on hyvä miettiä, kuinka pitkäksi aikaa on sijoittamassa. Lyhyen ja pitkän aikavälin sijoitusten ero voi vaihdella muutamista tunneista jopa kymmeneen vuosiin. Tärkeää onkin pohtia, tarvitseeko sijoituksesta säännöllistä kassavirtaa vai riittääkö pääoman arvonnousu (Puttonen & Repo 2011, 19–21).

3.1 Sijoitussuunnitelma

Varsinkin suuria summia sijoitettaessa kannattaa aina aloittaa sijoitussuunnitelman tekemisestä. Virta voi viedä mukanaan nopeastikin ja vaikuttaa päätöksentekoon tunnetasolla. Sijoituspäätösten taustalla tulisi kuitenkin aina olla järkeen pohjautuva analyysi. Sijoitussuunnitelmassa tulisi ottaa huomioon muun muassa

seuraavia asioita: sijoitusvarallisuuden koko, sijoitusaika, henkilökohtainen riskinottohalukkuus, henkilökohtainen sijoitustyyli ja arvot sekä osaaminen ja ajankäyttö sijoitustoimintaan. (Laadi oma sijoitussuunnitelma 2022.)

3.2 Sijoittajaprofiili

Sijoittajaprofiilin tuntemisen tarkoituksena on selvittää, mitkä sijoituskohteet sopivat sijoittajalle. Sijoittajaprofiili auttaa hahmottamaan oman taloudellisen tilanteen sekä tavoitteet niin säästäjänä kuin sijoittajanakin. Sijoittajan riskinsietokyky, riskikapasiteetti, sijoitusten aikakehykset, tuotot, likviditeettivaatimukset, verokysymykset, tavoitteet ja odotukset tulee ottaa huomioon sijoitusprofiilia laadittaessa. On tarpeellista myös miettiä, onko valmis ottamaan huomattaviakin tappioita vastineeksi korkean tuoton saavuttamisesta vai onko tärkeämpää pienempi riski ja matalampi tuotto. (Sijoittajaprofiili 2022.) Lähtökohtaisesti riskinsietokyky on sitä suurempi, mitä enemmän rahoitusomaisuutta sekä vararahastoa löytyy ennestään. Jos varoja tarvitaan alle viiden vuoden kuluttua ostosta, osakepaino ei voi olla kovin korkea lyhyen aikavälin merkittävän kurssivaihtelun vuoksi. (Sijoitussuunnitelma 2022, 3.) Sijoitusajan taas ollessa pitkä, aika ei aseta rajoituksia sijoitusten riskitasolle ja likviditeetille (Laadi oma sijoitussuunnitelma 2022).

4 SIOJITUSKOHTEIDEN VERTAILU

4.1 Osakkeet

Osakkeet ovat yrityksen omistusosuuksia. Pääsääntöisesti osakkeenomistajalla on oikeus osinkoon ja päätöksentekoon yhtiökokouksessa. Osakkeiden vähimmäismäärä on yksi kappale, mutta enimmäismäärää niissä ei ole. Suurimmilla yhtiöillä voi olla jopa miljardeja osakkeita. (Osakkeet 2022.)

Osakemarkkinoiden vuotuisen tuoton ennakoiminen on sitä helpompaa, mitä pidempää aikaväliä tarkastellaan. Pörssi voi nousta tai laskea huomattavan paljon lyhyellä aikavälillä, mikä tekee kehityksen ennakoimisesta vaikeaa. Pitkällä aikavälillä kehitys on kuitenkin tasaista (Ukkola 2020, 18.) Osakemarkkinoilla suoria kustannuksia ovat kauppakohtaiset pörssierät ja välityspalkkiot sekä arvopaperikohtaiset arvo-osuustilimaksut (Puttonen & Repo 2011, 19).

Ikuisuuskysymys sijoituksissa on, milloin on aika ostaa ja milloin puolestaan myydä. Yksinkertaisimmillaan sijoittaminen on kuitenkin pelkkää ostamista. Säännöllinen ja pitkäaikainen sijoittaminen takaa sen, että ostot ajoittuvat sekä edullisiin että epäedullisiin ostoaikoihin yhtä lailla. Näin keskimääräisesti kokonaistuotto on hyvä ja pääsääntöisesti pitkäaikaisissa tuloksissa osakkeiden kokonaistuotto osinkoineen pyörii noin kymmenen prosentin vuosituotossa. Inflaatio huomioitunakin pääsääntöisesti päästään yli seitsemän prosentin tuottoihin. (Pennanen 2018, 24.)

Tärkeää onkin miettiä mitä ostetaan ja milloin ostetaan. Pörssit olivat vahvassa nousussa ennen koronavirusta, mutta nousu vaihtui laskukaudeksi ennätysnopeasti (Sijoittajan tärkein taito punnitaan nyt 2020). Kun pörssi lähti uudelleen nousuun, alkoi Venäjän sota Ukrainaa vastaan. Tämä on puolestaan jälleen lisännyt epävarmuutta markkinoilla. (Ojalainen 2022.) Pörssi muuttuu jatkuvasti, mutta tärkeintä sijoittajalle on kokonaiskuvan hahmottaminen (Sijoittajan tärkein taito punnitaan nyt 2020).

Osinko on osuus osakeyhtiön tuloksesta eli yrityksen omistajilleen jakama voitto-osuus. Osingon jakaminen on tapa maksaa yhtiön tuottamaa voittoa yhtiön osakkeiden omistajille. Osinko jaetaan tavanomaisesti kerran vuodessa, sen jälkeen

kun yhtiön tilinpäätös on vahvistettu. Osinkoon on oikeutettu se, joka omistaa osakkeita sillä hetkellä, kun osinko irtoaa. Osinkoja jakavat tavallisesti osakeyhtiömuotoiset yritykset, kuten pörssiyhtiöt. (Mitä ovat osingot 2022.)

4.2 Sijoitusrahastot

Rahastosijoittaminen lähti nousuun Suomessa 2000-luvun vaihteessa, kun 1990-luvun laman vaikutukset helpottivat. Sijoitusrahastolla (Mutual Fund, Open End Fund) tarkoitetaan salkkua, joka koostuu osakkeista, korkoinstrumenteista ja muista arvopapereista, jonka omistavat siihen sijoittaneet yksityiset henkilöt, yritykset ja muut yhteisöt. Sijoitusrahasto on siis useiden sijoittajien muodostama kollektiivinen instituutio, joka tarjoaa omistajilleen mahdollisuuden hyödyntää suuren sijoittajan asiantuntemusta ja kustannustehokkuutta. (Puttonen & Repo 2011, 29–30.)

Sijoitusrahastot ovat tehokas säästämis- ja sijoitusmuoto ja sen toimintaperiaate on yksinkertainen. Säästäjien varat kerätään yhteen ja ne sijoitetaan useisiin eri arvopapereihin, jotka muodostavat rahaston. Rahasto jakautuu keskenään yhtä suuriin rahasto-osuuksiin, jotka tuottavat rahastossa olevaan omaisuuteen yhtäläiset oikeudet. Rahastoyhtiö vastaa sijoituspäätöksistä sekä muusta hallinnoinnista. Rahastosijoittamisen etuja ovat muun muassa riskien hajautus, hyvä likvideetti eli rahaksimuutettavuus, helppohoitoisuus sekä verottomuus. (Puttonen & Repo 2011, 30, 36–37.)

Sijoitusrahastot eivät ole verovelvollisia, joten ne voivat käydä kauppaa ilman, että myyntivoittoa verotetaan (Sijoitusrahastojen verotuksesta ja TVL 20 a §:n sääntely 2020). Rahastosijoittamiseen liittyy kuitenkin muita kustannuksia. Sijoittajan ostaessa rahasto-osuuksia, häneltä veloitetaan merkintäpalkkio. Hallinnointi- ja säilytyspalkkio vähennetään puolestaan rahastopääomasta ennen osuuden arvon laskemista. Rahastoyhtiö perii myös hoitopalkkion, riippumatta rahaston tuotoista. (Puttonen & Repo 2011, 37.)

Indeksirahastot ovat rahastoja, joiden merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkiot ovat pienet. Tämä johtuu siitä, että ne seuraavat mahdollisimman tarkasti sitä osakepottia, mitä niiden on ilmoitettu seuraavan. Kukaan ei siis ole erikseen miettimässä pitäisikö jotakin osaketta ostaa tai myydä. ETF on periaatteessa sama

asia kuin indeksirahasto, mutta siitä on muodostettu yksi pörssiosake, joka sisältää ilmoitettujen yritysten osakkeet. Pankkien omista rahastoista palkkiot ovat yleensä moninkertaiset indekseihin ja ETF:iin verrattuna. Silti niissä on useasti lähes samat osakkeet kuin indeksirahastoissa. (Pennanen 2018, 72.)

4.3 Muut säästämisen vaihtoehdot

Lapselle avattava säästötili on helppo ja hyvin turvallinen tapa säästää rahaa. Moni makuuttaa isojakin summia rahaa pankkitilillä, mutta tämä ei ole pitkällä aikavälillä yleensä kannattavaa. Lähes nollakorkoisilla säästötileillä raha ei tuota mitään ja inflaatio, eli rahan ostovoiman heikkeneminen, syö talletusten arvoa pitkällä aikavälillä. (Jäntti 2020.) Eri pankkien määräaikaistalletusten korkojen vertailu osoittaa, että 24 kuukauden määräaikaistalletusten korot vaihtelevat suurimmassa osassa pankeista 0,0–0,6 prosentin välillä. Käyttötileiltä ei tällä hetkellä käytännössä missään makseta korkoa. (Talletuskorot 2022.)

Vaihtoehtona lapselle säästämiseen on myös sijoitus- tai säästövakuutuksen ottaminen. Säästö- ja sijoitusvakuutukset ovat tarkoitettu nimenomaan pitkäaikaiseen säästämiseen ja sijoittamiseen. Vakuutuksilla pyritään kerryttämään säästöä myöhempää käyttöä varten, mutta ne voivat toimia välineenä myös tuottohakuisemmalle ja tavoitteellisemmalle sijoittamiselle. (Sijoitusvakuutus on säästöhenkivakuutus 2019.) Perusidea säästö- ja sijoitusvakuutuksissa on hyvin yksinkertainen. Vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun tai säännöllisiä vakuutusmaksuja vakuutusyhtiölle. Vakuutusyhtiö palauttaa sovitun säästöajan päätyttyä vakuutusmaksujen perusteella muodostuneen säästösumman ja sille kertyneen tuoton vakuutuksen edunsaajalle. Edunsaajan voi vakuutuksenottaja määrittää vapaasti. (Sijoitusvakuutus on säästöhenkivakuutus 2019.)

Sijoitus- ja säästövakuutukset jaetaan niiden tuotonmuodostumistavan perusteella tyypillisesti kahteen ryhmään. Perinteisissä, niin sanotussa säästöhenkivakuutuksissa vakuutusyhtiö hyvittää vakuutussäästöä sovitulla korolla. Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa tuotto määräytyy vakuutukseen liitettyjen sijoituskohdeiden arvonkehityksen perusteella. Sopimuksen voimassaoloaikana vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa säästöhenkivakuutusta koskeva

sopimus. Varojen nostamisesta ennen alun perin sovittua vakuutuksen erääntymishetkeä, saatetaan periä kuitenkin huomattavia takaisinostokuluja. Takaisinostokulujen suuruuteen vaikuttaa usein se, kuinka kauan sopimus on ehtinyt olla voimassa. (Sijoitusvakuutus on säästöhenkivakuutus 2019.)

Koska ennakkoperinnöstä ja lahjasta joutuu maksamaan paljon veroa, sijoitusasunnon siirtäminen lapsen nimiin voi tulla melko kalliiksi (Perinnönjättäjältä saadut lahjat 2022). Tällöin hyvä vaihtoehto on ostaa sijoitusasunto suoraan lapsen omiin nimiin. Holhustoimilain mukaan lapsen omaisuus on kuitenkin sijoitettava siten, että sen säilymisestä on riittävä varmuus ja huoltajien tulee välttää tarpeettomia riskejä. Asunnon osto on holhustoimilain mukaan maistraatin luvan vaativa oikeustoimi. (Laki holhustoimesta 1999/442 §39.)

Asuntolainan ottaminen lapsen nimiin on myös mahdollista, jos voidaan varmistua siitä, että laina pystytään maksamaan takaisin. Yleisin tilanne on se, että ostettava asunto laitetaan vuokralle ja vuokratuloilla maksetaan lainanlyhennys. On myös hyvä huomioida, että alaikäiselle kerrytetty omaisuus on lapsen omaisuutta, eikä niitä saa sekoittaa muiden varoihin. Lapsella on varoihin täysi omistusoikeus 18 vuotta täytettyään. (Sijoitusasunto alaikäiselle lapselle 2017.)

4.4 Inflaatio

Inflaatio tarkoittaa sitä, että samalla rahamäärällä saa ostettua tavaroita sekä palveluita vähemmän kuin aiemmin eli rahan arvo laskee. Inflaatiosta puhutaan silloin, kun yleinen hintataso nousee pitkäaikaisesti ja yhtäjaksoisesti. (Inflaatio - mitä tarkoittaa inflaatio ja mistä se johtuu 2022.) Inflaation hyötyjä ovat muun muassa asuntojen arvonnousu, velan pienentyminen sekä pörssiosakkeiden arvonnousu. Haittapuolia ovat puolestaan lainojen korkojen nousu, taloudellinen epävarmuus, pankkitalletusten arvon pieneneminen sekä se, että palkkakehitys ei yleensä vastaa inflaatiota. (Osakesijoittaja 2022.)

Sijoitus- ja säästökohteiden vertailussa onkin hyvä ottaa inflaation vaikutus huomioon. Sijoittajan ei tarvitse olla inflaatiosta yhtä huolissaan, kuin esimerkiksi pankkitiliasäästäjän. Pörssiin sijoittavalle kiihtyvä inflaatio saattaa olla jopa tuottoisa asia, sillä yritysten tuotot yleensä korreloivat positiivisesti inflaation kanssa. Myös asuntosijoittajalle, joka sijoittaa lainarahalla, voi inflaatio olla positiivinen

asia. (Osakesijoittaja 2022.) Usein saatetaan ajatella, että inflaation riski on pienempi kuin sijoitusriski. Lyhyellä sijoitusperiodilla asia onkin yleensä näin, mutta pitkällä aikavälillä asia on päinvastoin. (Inflaatio nakertanut kymppitonnin... 2019.)

Pankkitalletusten määrä on viime vuosina kasvanut, vaikka merkittävää korkoa talletuksille ei ole tarjottu pitkään aikaan. Suomalaisten tileillä makaa tälläkin hetkellä yli sata miljardia euroa. (Nojonen 2022.) Tilastokeskuksen mukaan inflaatio oli kesäkuussa 2022 jopa 7,8 % (Inflaatio 7,8 % kesäkuussa 2022). Jo yhden prosentin inflaatio syö vuodessa 5 000 euron talletuksen arvosta nollakorkotilillä 50 euroa. Kaksi prosenttia tekee jo 100 euroa. (Nojonen 2022.)

5 LAPSELLE SÄÄSTÄMINEN

Lapselle säästäessä jo pienestäkin summasta voi muodostua iso pesämuna tulevaisuuden varalle. Vaihtoehtoja sijoittamiseen ja säästämiseen on kuitenkin paljon. Tilille säästäminen saattaa olla monelle tuttua, mutta osake- ja rahastosäästäminen saattaa olla vieraampaa ja kynnyks aloittaa sitä myöden suurempi. Myös riskit saattavat huolettaa.

Lapselle säästettäessä sijoitusaika voi olla jopa vuosikymmeniä. Lyhyellä aikavälillä voi olla järkevää säästää rahaa lapsen tilille, mutta pidempiaikaisen säästämisen osalta tilisäästämistä tuottavampia vaihtoehtoja kannattaa harkita. (Lapselle säästäminen 2022.) Usein ajatellaan, että osakesijoittamisen aloittaminen tarvitsee suuren alkupääoman ja sijoittamisen aloittaminen olisi vaikeaa. Todellisuudessa osakesijoittamisen voi aloittaa pienilläkin summilla helposti. (Haapaluoma-Höglund 2021).

Historian valossa erittäin tehokas tapa laittaa rahat tuottamaan on pörssiyhtiöihin sijoittaminen. Osakkeisiin sijoittaessa tuotto koostuu osingoista sekä osakkeen arvonnoususta. Korkean tuotto-odotuksen vuoksi osakkeet sopivat hyvin erityisesti pitkäaikaiseen sijoitukseen. (Näin aloitat osakesijoittamisen 2022.)

Valintaperusteita sijoituskohteelle voivat olla esimerkiksi vakaa ja mielellään kasvava tuotto, eli hyvä osingonmaksuhistoria, kasvumahdollisuudet ja hyvä kasvusuunnitelma, tunnettu brändi sekä iso ja luotettava yhtiö. Myös yhtiön velkaantumisastetta kannattaa tarkastella. (Näin aloitat osakesijoittamisen eli nyrkkisääntöjä aloittelijalle 2017.)

Mikäli ei ole valmis käyttämään aikaa pörssikurssien ja osakkeiden analysoimiseen, paras tapa säästää rahaa on rahastosijoittaminen. Rahastosijoittaminen on lähes aina kannattavampaa kuin rahan seisottaminen tilillä, sillä inflaatio syö rahan arvoa nopeammin kuin korkoa ehtii kertyä. (Rahastosijoittaminen 2022.)

Rahastosijoittaja saa useita sijoituskohteita yhdellä sijoituksella sijoittamalla yhdistelmärahastoihin. Tällöin sijoitukseen liittyvä riski pienenee hajautuksen ansiosta. Yhdistelmärahastojen varat hajautetaan erilaisille toimialoille ja markki-

noille, joten ne tarjoavat pääsyn useisiin erilaisiin sijoituskohteisiin. Yhdistelmärahastot sopivat sijoittajalle, joka haluaa, että ammattilaiset hoitavat sijoituksia hänen puolestaan. (Yhdistelmärahastot 2022.)

OP Privaten Etelä-Pohjanmaan sijoituspäällikkö Ville Rajala (2021) suosittelee artikkelissaan aloittamaan sijoittamisen rohkeasti ja pyrkimään oppimaan jatkuvasti lisää. Sijoittaminen on hänen mukaansa monella tavalla rikastuttava harrastus, mutta elämää suurempaa siitäkään ei kannata tehdä.

5.1 Tavoitteet

Säästämällä voi turvata lapselle taloudellisesti helpomman tulevaisuuden. Säästöjä on aina hyvä olla pahan päivän varalle tai tulevia menoja varten. Lisäksi lapsi oppii huolehtimaan omasta taloudestaan, kun hän oppii ymmärtämään rahankäytön ja säästämisen logiikkaa ja pääsee seuraamaan säästöjen kehitystä. Lapsi oppii, että kaikkea rahaa ei kannata tuhata heti, vaan kun osan rahasta laittaa säästöön, pitkällä aikavälillä summa kasvaa merkittävästi ja tämän voi käyttää esimerkiksi ensiasunnon hankintaan. (Säästäminen lapselle 2022.)

Pitkäaikaissäästäminen on myös verotuksellisesti järkevää. Mitä aikaisemmin sijoittamisen aloittaa ja mitä pitkäjänteisemmin sitä tekee, sitä parempi myös sijoitustoiminnan lopputulos on. (Säästäminen lapselle 2022.)

5.2 Lapsilisä

Lapsilisän määrä vuonna 2022 on yhdestä lapsesta 94,88 euroa. Toisesta lapsesta maksetaan 104,84 euroa ja kolmannesta 133,79 euroa kuukaudessa. Lapsilisää maksetaan seuraavan kuukauden alusta siitä, kun lapsi on syntynyt. Lapsilisä on verotonta tuloa ja sitä maksetaan sen kuukauden loppuun, jolloin lapsi täyttää 17 vuotta. (Lapsilisän määrä ja maksaminen 2022.)

Monissa lapsiperheissä lapsilisä joudutaan kokonaisuudessaan käyttämään lapsen ja perheen arjen pyörittämiseen. Kuitenkin myös monella perheellä saattaa olla mahdollisuus laittaa osa, tai jopa koko lapsilisä säästöön.

Sijoittamalla lapsilisä osakemarkkinoille, esimerkiksi kustannustehokkaiden indeksirahastojen kautta, on lapsi keskimäärin miljonääri eläkeikänsä mennessä, keskimääräisen 7 % vuotuisen tuoton myötä (Paasi, M. & Luukkonen M. 2018). Arvon kasvu pohjautuu korkoa korolle ilmiöön. Korkoa korolle ilmiö tarkoittaa sitä, että sijoitusten tuotot kasvavat korkoa alkuperäisen pääoman lisäksi. Jos esimerkiksi sijoittaa 1000 euroa ja sijoitukselle saa 10 % tuottoa, ensimmäisen vuoden jälkeen sijoituksia on yhteensä 1100 euroa. Tuottoa saadaan seuraavana vuonna sekä 1000 euron alkupääomalle että tuotoksi saadulle 100 eurolle. (Heikinheimo 2021.)

Sijoitukset kannattaa laittaa alusta alkaen lapsen omiin nimiin, jotta voi myöhemmin välttää lahja- ja perintöveron. Lisäksi kannattaa laatia lahjakirja, jossa on määritetty, mihin tarkoitukseen rahat on sijoitettu. Näin voi välttyä epäselvyyksiltä myöhemmässä vaiheessa. (Paasi 2016.)

5.3 Esimerkki lapselle säästämisestä

Lapselle saa lahjoittaa verovapaasti alle 5000,00 euroa kolmen vuoden aikana (Lahja ja lahjavero, 2022). Taulukossa 1 molemmat vanhemmissa sijoittavat saman summan, pyöristettynä yhteensä 10000,00 euroa oletetulla 10 % vuosituotolla indeksirahastoon.

Taulukko 1. Laskelma lahjoituksista (Pennanen 2018, 68).

Vuodet	Kertynyt	Tuotto	Yhteensä
1	10000	1000	11000
2	11000	1100	12100
3	12100	1210	13310
10	23579	2358	25937
40	374043	37404	411448
65	4052651	405265	4457916

10.000,00 euron sijoitus tuottaa lapselle eläkevaroja 65 vuoden aikana yhteensä peräti 4,5 miljoonaa euroa. Näin lapsesta on tullut eläkeikänsä mennessä miljonääri, suhteellisen pienellä panoksella. (Pennanen 2018, 68.)

6 VASTUULLINEN SJOITTAMINEN

Perinteisessä sijoittamisessa vastuullisuudella tai arvovalinnoilla ei ole ollut juurikaan jalansijaa, vaan sijoituspäätökset on tehty lähinnä tuotto-odotusten perusteella (Vehniäinen 2022). Lapsen sijoituksissa vastuullisuuden huomioiminen on kuitenkin erityisen tärkeää, sillä kestäväällä tulevaisuudella on heille konkreettista merkitystä. Ilmastopaneeli IPCC:n huhtikuun 2022 raportista ilmenee, ettei nykyinen vauhti päästövähennyksissä riitä ilmaston lämpenemisen rajaamiseen 1,5 asteeseen (IPCC:n raportti 2022). Muutoksia on siis saatava aikaiseksi, jotta tavoitteet ilmaston lämpenemisen rajaamiseksi olisi mahdollista saavuttaa.

Juuret vastuulliseen sijoittamiseen lähtee eettisestä sijoittamisesta. Eettinen sijoittaminen on sijoitustoimintaa, jossa poistetaan sellaisia toimialoja ja yrityksiä sijoitussalkusta, jotka ovat ristiriidassa omien arvojen ja moraalikäsitteiden kanssa. Sijoittaja on valmis hyväksymään alhaisemman pitkän aikavälin tuoton, jotta sijoitussuunnitelmassa toteutuvat omat arvot. Sijoittajan arvot ohjaavat toimintaa ja sijoitustuotot ovat eettisessä sijoittamisessa toissijaisia. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso & Sievänen 2012, 11.)

Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan sosiaaliseen vastuuseen liittyvien tekijöiden, ympäristöasioiden sekä hallintotapa-asioiden eli niin sanottujen ESG-asioiden (Environmental, Social ja Governance) huomioon ottamista sijoitustoiminnassa siten, että salkun tuotto- ja riskiprofiili paranevat (Hyrskke ym. 2012, 11). Vastuullisen sijoittamisen tavoitteena on saada sidotulle pääomalle tuottoa aivan kuten sellaisellakin sijoittajalla, jolla ei ole kiinnostusta ESG-asioita kohtaan. Vastuullisella sijoittajalla ESG-asiat ovat kuitenkin yksi tekijä sijoituspäätöksiä tehtäessä. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso & Sievänen 2012, 21.)

Ei ole olemassa yhtä tai ainoaa tapaa sijoittaa vastuullisesti, vaan jokainen sijoittaja valitsee sopivat työkalut omaan sijoitussuunnitelmaansa. Vastuullinen osakesijoittaja voi sijoittaa kestävä kehityksen teemarahastoihin ja indeksirahastoihin, osakerahastoihin tai suosia vastuullisia sijoituskäytäntöjä noudattavia omaisuudenhoitajia. Sijoittaja voi luokitella yrityksiä itselle tärkeiden vastuullisuuskriteereiden perusteella ja valita sijoituskohteita tämän arvon perusteella. (Hyrskke ym. 2012, 99.)

7 VEROTUS

7.1 Pääomaverotus

Sijoittamista koskeva verotus on pääomatuloverotusta. Kun pääomatuloja on verovuonna enintään 30 000 euroa, maksetaan pääomatuloista 30 prosenttia pääomatuloveroa. Jos verotettavaa pääomatuloa on yli 30 000 euroa, pääomatuloveroprosentti on ylimenevältä osalta 34 prosenttia. Pääomatulo on varallisuuden tuottama tulo, esimerkiksi osakkeiden myynnistä saadut voitot ja osingot sekä tietyt korkotulot. Osakesäästötillillä tuotto verotetaan pääomatulona vasta, kun se nostetaan tililtä pois. Sijoitusten tuotoista peritään pääomatuloveroa ja korkotuloista lähdeveroa tai pääomatuloveroa. (Kuusinen 2021.)

Arvopaperisijoituksista saatava pääomatuloveronalainen tulo on luovutusvoittoa tai osinkoja. Suomalaisten pörssiyhtiön osingoista 15 prosenttia on verovapaata ja 85 prosenttia on pääomatuloveronalaista, jolloin tosiasiallinen veroprosentti on joko 25,5 tai 28,9 prosenttia. Sijoittajan kannattaa myös muistaa, että listaamattomien yhtiöiden osinkojen verotus eroaa listattujen yhtiöiden osinkojen verotuksesta ja näiden verotus riippuu esimerkiksi jaettavien osinkojen määrästä. Sijoittaessa ulkomaalaisiin yhtiöihin sijoittajan tulee myös huomioida niiden erilainen verokohtelu. (Kuusinen 2021.)

Jos osakkeita myydään vuoden aikana yhteensä enintään 1 000 eurolla, myyntivoitosta ei tarvitse maksaa lainkaan veroja. On kuitenkin hyvä huomata, että tällä ei tarkoiteta luovutusvoittoa 1 000 eurolla vaan osakkeiden myyntiä kokonaisuudessaan. Verovuonna syntyneet luovutustappiot verovelvollinen voi vähentää luovutusvoitoista. Jos luovutusvoittoja ei ole, tehdään vähennys kaikista pääomatuloista ja jos pääomatuloja ei ole lainkaan, siirtyy vähennys seuraaville viidelle verovuodelle. (Kuusinen 2021.)

Pääomatulon määriä tai pääomatuloveron määrää ei sijoittajan itse tarvitse kuitenkaan osata laskea. Osakevälittäjä toimittaa tiedot suoraan verottajalle ja sijoittajan tulee vain tarkastaa esitetyt veroilmoitus ja tilanteen vaatiessa ilmoittaa hankintameno-olettaman käytöstä. (Kuusinen 2021.)

7.2 Lahjavero

Lahjalla tarkoitetaan sitä, että omaisuus siirtyy toiselle henkilölle ilman korvausta. Lahjasta pitää maksaa lahjaveroa silloin, kun samalta lahjanantajalta saatujen lahjojen arvo on kolmen vuoden aikana 5000,00 euroa tai enemmän. (Lahja ja lahjavero 2022.) Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi lapselle tai lapsenlapselle voi lahjoittaa verottomasti 138 euroa joka kuukausi. Lahjasta pitää tehdä lahjaveroilmoitus silloin, kun kyseinen summa täyttyy. Lahjaveron määrään vaikuttavat lahjan arvo ja veroluokka, jonka määrittävät lahjanantajan ja lahjansaajan välinen sukulaisuussuhde. (Lahja ja lahjavero 2022.)

Lahjaveroa on maksettava kaikenlaisista lahjoista. Rahalahjojen lisäksi lahjaveroa on maksettava esimerkiksi arvopapereista, rahasto-osuuksista, asunto-osakkeista, kiinteistöistä, autoista ja vaikkapa lahjana saaduista eläimistä tai arvoesineistä. Jos lahjan antaa rintaperilliselle, esimerkiksi lapselle tai lapsenlapselle lahja on yleensä ennakkoperintöä. Myös ennakkoperinnöstä lahjansaajan täytyy maksaa lahjaveroa. Jos lahja on määritetty ennakkoperinnöksi, se otetaan huomioon perinnönjaossa ja siten myös perintöverotuksessa. (Milloin pitää maksaa lahjaveroa 2022.)

7.3 Perintövero

Lakimääräinen perimysjärjestys kertoo, kuka vainajan omaisuuden perii. Perimysjärjestys määrittää perintökaaressa ja sen järjestykseen voi myös vaikuttaa testamentilla. Rintaperillinen on kuitenkin oikeutettu saamaan testamentista huolimatta puolet siitä, mitä hän muutoin perisi. (Perintövero 2022.)

Perimysjärjestyksen mukaan ensisijaisesti perintö kuuluu rintaperillisille. Rintaperillisiä ovat perittävän lapset, lapsenlapset, lapsenlapsenlapset ja niin edelleen. Mikäli henkilö on kuolinhetkellään naimisissa, mutta rintaperillisiä ei ole, perijä on aviopuoliso, jos häntä ei ole sivuutettu testamentilla. Avopuoliso ei koskaan voi suoraan periä vainajaa, mutta avopuolison voi kuitenkin sisällyttää testamenttiin. Myös kihlakumppani perii vain siinä tapauksessa, että hänet on sisällytetty testamenttiin. (Perintövero 2022.)

Jos perittävällä ei ole lapsia, lasten jälkeläisiä tai aviopuolisoa, perillisiä ovat perittävän omat vanhemmat. Kumpikin vanhemmista saa tällöin puolet perinnöstä. (Perintövero 2022.) Mikäli kumpikaan vanhemmista ei ole elossa, menee perintö perittävän sisaruksille tai heidän jälkeläisilleen (Perimysjärjestys perinnönjaossa 2022).

Perintöveroluokat ovat jaettu sen mukaan, mitä sukua perijät ja testamentin saajat ovat perinnönjättäjälle. I veroluokkaan kuuluvat lapset (myös ottolapset) sekä heidän rintaperilisensä (lapsenlapset, lapsenlapsenlapset jne), aviopuoliso, aviopuolison lapsi sekä heidän rintaperillisensä, isä, äiti, isovanhemmat ja avopuoliso, mikäli tällä on yhteinen lapsi perittävän kanssa tai jos tämä on ollut perittävän kanssa aiemmin avioliitossa. II veroluokkaan kuuluvat kaikki muut, esimerkiksi sisarukset ja heidän jälkeläisensä sekä perittävän vanhempien sisarukset (Perintövero 2022.)

Verohallinto määrää maksettavan veron perintöveroasteikon perusteella. Veron määrä riippuu perityn omaisuuden arvosta. Taulukossa 2 on määritetty maksettavan veron määrä, suhteessa perinnön arvoon. Mikäli osuus perinnöstä on alle 20 000 euroa, veroa ei tarvitse maksaa. (Perintöverolaskuri 2019.)

Taulukko 2 Veroluokat (Perintöverolaskuri 2019).

I veroluokka

Perinnön arvo	Vero alarajan kohdalla	Veroprosentti yli menevästä osasta
20 000–40 000 euroa	100 euroa	7 %
40 000–60 000 euroa	1 500 euroa	10 %
60 000–200 000 euroa	3 500 euroa	13 %
200 000–1 000 000 euroa	21 700 euroa	16 %
1 000 000 euroa–	149 700 euroa	19 %

II veroluokka

Perinnön arvo	Vero alarajan kohdalla	Veroprosentti yli menevästä osasta
20 000–40 000 euroa	100 euroa	19 %
40 000–60 000 euroa	3 900 euroa	25 %
60 000–200 000 euroa	8 900 euroa	29 %
200 000–1 000 000 euroa	49 500 euroa	31 %
1 000 000 euroa–	297 500 euroa	33 %

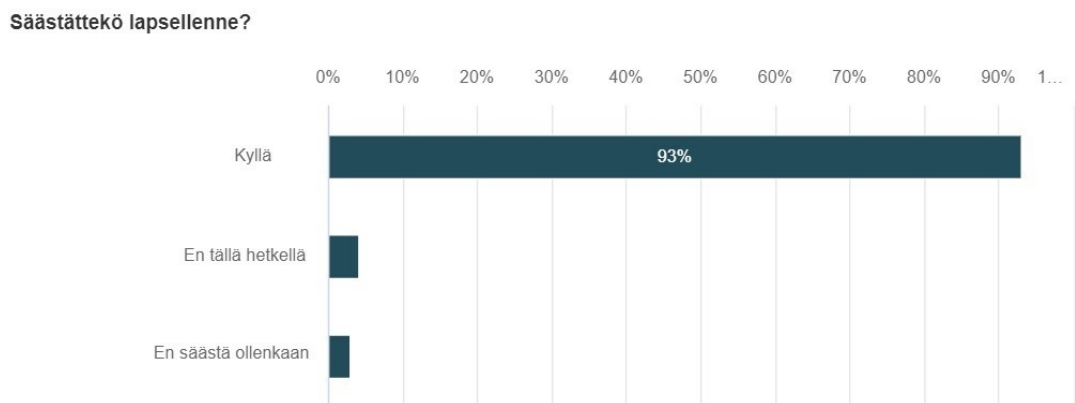
8 KYSELYTUTKIMUS SÄÄSTÄMISESTÄ LASTEN VANHEMMILLE

Lapsiperheille suunnattiin kysely, jossa pyrittiin selvittämään kuinka moni sijoittaa tai säästää lapselleen tulevaisuutta varten, millaisia summia vanhemmat lapsilleen säästävät ja millä tavoin he säästävät. Kyselyyn vastasi yhteensä 416 henkilöä. Kysely koostui 12 kysymyksestä, jotka olivat pääasiassa monivalintakysymyksiä (liite 1). Kysely toteutettiin Facebookin Sijoituskerho ryhmässä, jossa jäsenet lähtökohtaisesti ovat kiinnostuneita sijoittamisesta ja säästämisestä.

9 KYSELYTUTKIMUSTEN TULOKSET

9.1 Lapselle säästäminen

Kuviosta 3 voidaan huomata, että lapselle säästäminen koettiin tärkeänä. Kyselyyn vastaajista jopa 93 prosenttia ilmoitti säästävänsä lapselleen. Vastaajista 4 % ilmoitti, ettei juuri tällä hetkellä säästä lapselle ja vain 3 % ilmoitti ettei säästä ollenkaan. Korkeaa säästämisastetta voi selittää se, että kysely toteutettiin Facebookin Sijoituskerho ryhmässä, jossa ryhmän jäsenet oletettavasti ovat aktiivisia sijoittajia.

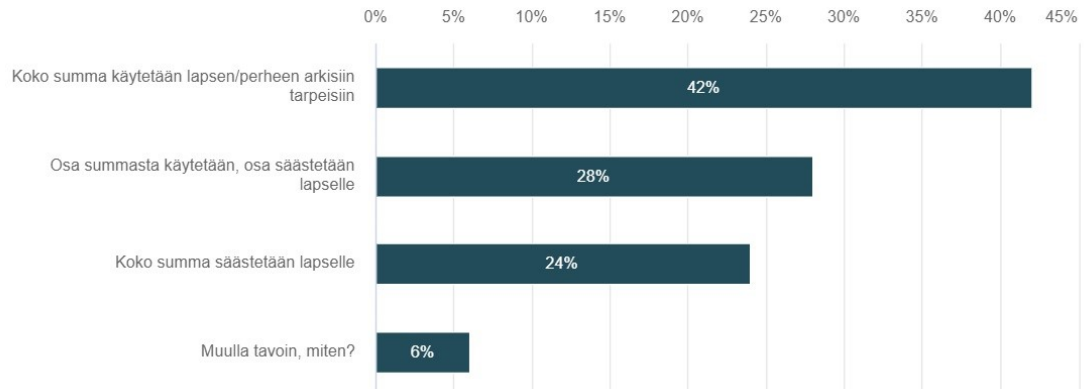

Kuvio 3. Lapselle säästäminen

9.2 Lapsilisän käyttäminen

Kuviosta 4 nähdään, että yhteensä 52 % vastaajista ilmoitti säästävänsä osan tai koko lapsilisän lapselle. 42 % vastaajista puolestaan ilmoitti käyttävänsä koko lapsilisän lapsen ja perheen arkisiin tarpeisiin.

Miten lapsilisä perheessänne käytetään?

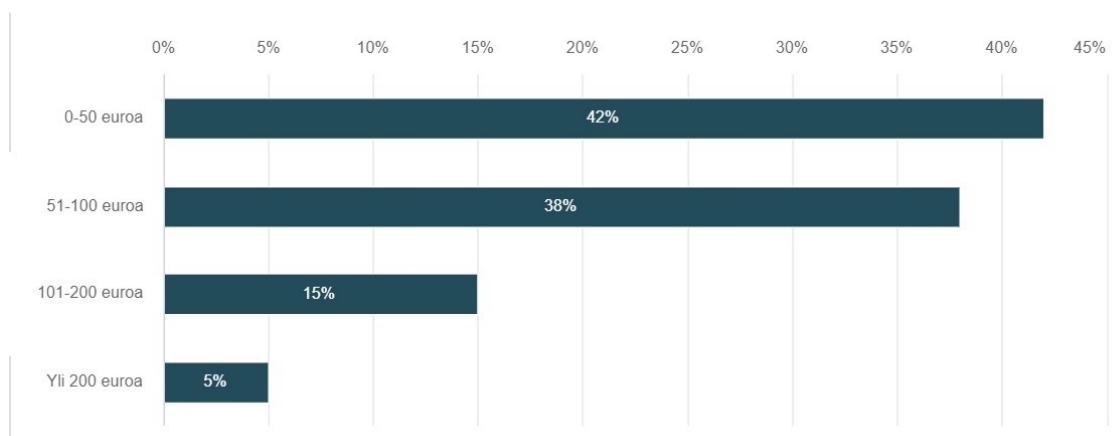

Kuvio 4. Lapsilisän käyttäminen

Lapsilisän osalta vastaajat kokivat tärkeäksi sen, että jokainen perhe saa itse päättää, kuinka lapsilisä käytetään. Lapsilisä koettiin myös tasaavan lapsettomien ja lapsellisten perheiden kustannuksia.

Kuviosta 5 nähdään, että yleisin säästettävä summa kuukaudessa oli 0–50 euroa (42 % vastaajista) ja toiseksi yleisin säästettävä summa 51–100 euroa (38 % vastaajista). 15 % vastaajista ilmoitti säästävänsä lapselleen 101–200 euroa kuukaudessa ja 5 % vastaajista jopa yli 200 euroa.

Kuinka suuren summan keskimäärin säästätte kuukaudessa per lapsi?

Kuvio 5. Kuinka suuren summan keskimäärin säästätte kuukaudessa per lapsi?

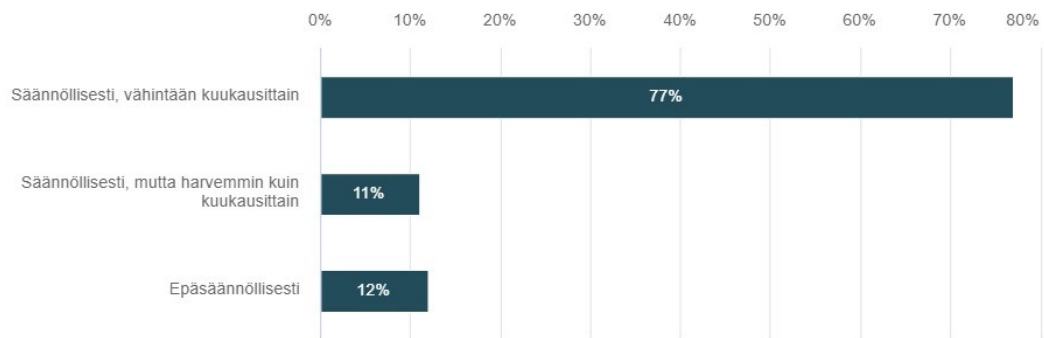
Vastaukset tukevat hyvin sitä, että suurin osa vastaajista säästä ainakin osan lapsilisästä suoraan lapselle. Iso osa vastaajista (42 %) ilmoitti kuitenkin, että

koko lapsilisä käytetään lapsen ja perheen arkisiin tarpeisiin. Tässä ehkä ajatellaan, että lapsilisä on tarkoitettu lapsen ja perheen arkisiin tarpeisiin ja se pyritään käyttämään vain tähän, ja säästettävät/sijoitettavat rahat tulevat muualta.

9.3 Säännöllinen säästäminen

Kuviosta 6 nähdään, että jopa 77 % vastaajista suosii kuukausittaista säästämistä. Suurimmat edut sijoituksista saa säännöllisellä sijoittamisella, sillä silloin muun muassa kurssiheilahtelut tasaantuvat. Tämä tukee myös sitä, että suurin osa vastaajista säästää kuukausittaisesta lapsilisästä lapselleen.

Kuinka usein säästätte?

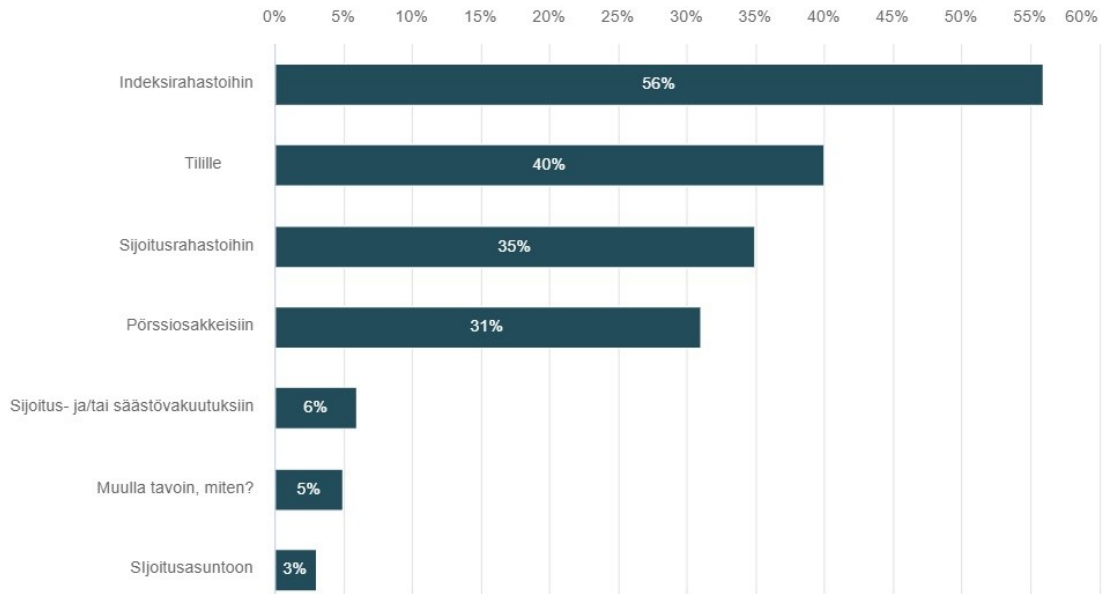

Kuvio 6. Kuinka usein säästätte?

9.4 Sijoituskohteet

Kartoitettaessa sijoitus- ja säästökohteita, suurimmaksi säästömuodoksi nousi kuvion 7 mukaisesti indeksirahastot (56%) ja toiseksi suurimmaksi säästömuodoksi, jopa hieman yllättäen, tilille säästäminen (40 %). Sijoitusrahastoihin sijoitti 35 % vastaajista ja pörssiosakkeisiin 31 % vastaajista. Sijoitus- ja säästövakuuksiin ilmoitti säästävänsä 6 % ja sijoitusasuntoon 3 % vastaajista. Muita yksittäisiä sijoitus- ja säästökohteita ilmoitettiin olevan muun muassa metsä, teemarahastot, arvokellot, osuuskunnat sekä perinteinen säästöpossu.

Minne säästätte/sijoitatte (voit valita useamman vaihtoehdon)?

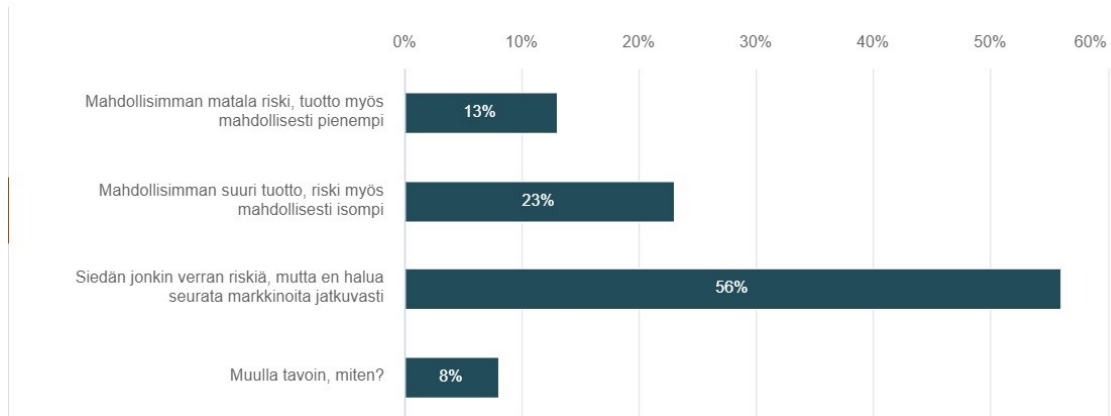
Kuvio 7. Sijoituskohteet

Indeksirahasto on helppo sekä edullinen säästämisen muoto ja se on erinomainen vaihtoehto, jos tavoittelee kustannustehokkuutta ja hyvää tuottoa. Indeksirahasto on myös hyvä sijoitusvaihtoehto pitkäaikaiseen säästämiseen matalien palkkioiden vuoksi. (Sijoita indeksirahastoon 2022.)

Tilille säästäminen on suomalaisten keskuudessa suosituin säästämisen muoto (Rahoitustilinpito, 2021.) Myös kyselyyn vastaajien keskuudessa tilille säästäminen oli indeksirahastojen jälkeen suosituinta. Parhailtaan kiihtyvän inflaation vuoksi oli kuitenkin yllättävää, että ryhmässä jossa on paljon aktiivisia sijoittajia, oli myös tilille säästäminen näinkin suosittua. Tilille säästäminen on kuitenkin hyvin helppoa ja monelle varmasti tutuin säästämisen muoto.

Kuviosta 8 nähdään, että sijoitus- ja säästökohteet on valittu suurimmaksi osaksi (56 %) sen mukaan, että markkinoita ei haluta seurata jatkuvasti, mutta siedetään kuitenkin jonkin verran riskiä. Tämä tukee hyvin myös indeksirahastojen suosiota. 23 % vastaajista puolestaan hakee mahdollisimman suurta tuottoa ja on varautunut myös suurempaan riskiin. 13 % vastaajista hakee matalampaa riskiä, mahdollisesti pienemmällä tuotolla. Monet vastaajista nostavat esiin alhaisten kulujen ja sijoittamisen helppouden tärkeyden.

Millä tavoin sijoitus-/säästökohteet valitaan?

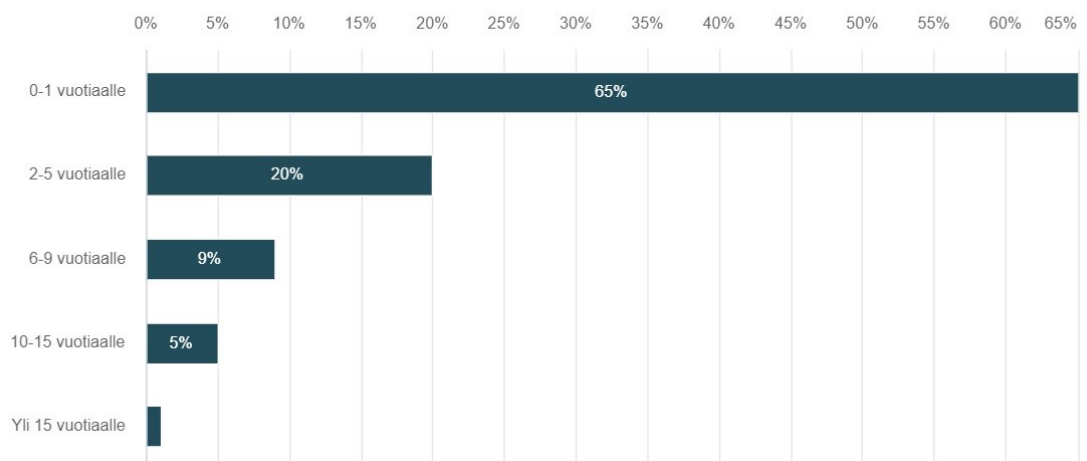

Kuvio 8. Riskivalinta

9.5 Lapsen ikä säästämisen alkaessa

Kuvion 9 mukaan säästäminen on aloitettu jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Vastaaajista 65 % ilmoitti, että säästäminen on aloitettu 0-1 vuotiaalle lapselle. 20 % vastaajista on aloittanut säästämisen 2-5 vuotiaalle lapselle ja 9 % 6-9 vuotiaalle lapselle. 5 % vastaajista on aloittanut säästämään 10-15 vuotiaalle lapselle, mutta yli 15 vuotiaalle enää vain 1 % vastaajista.

Minkä ikäiselle lapselle säästäminen on aloitettu?

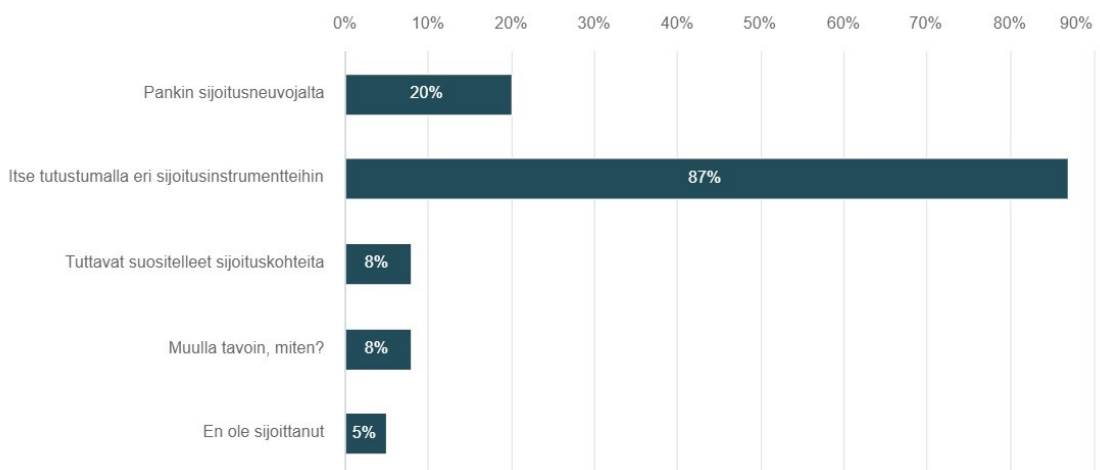
Kuvio 9. Lapsen ikä säästämisen alkaessa

Pitkäaikainen säästäminen on hyvin kannattavaa ja mitä nuorempana säästäminen aloittaa, sitä voimakkaammin korkoa korolle -ilmiö ehtii vaikuttaa. Monet lapsilisistä säästävät aloittavat säästämisen varmasti myös heti ensimmäisestä lapsilisästä lähtien.

9.6 Sijoittamisesta haettava tieto

Tietoa sijoituksista haetaan pääsääntöisesti itse. Kuvioista 10 nähdään, että jopa 87 % vastaajista on itse tutustunut eri sijoitusinstrumentteihin ja hakenut tätä kautta tietoa sijoittamisesta. Toiseksi eniten (20 %) sijoitustietoa on saatu pankin sijoitusneuvojalta. Vastauksissa on hyvä huomioida vastaajien kiinnostus sijoittamiseen, mikä varmasti lisää mielenkiintoa etsiä tietoa ensisijaisesti itse.

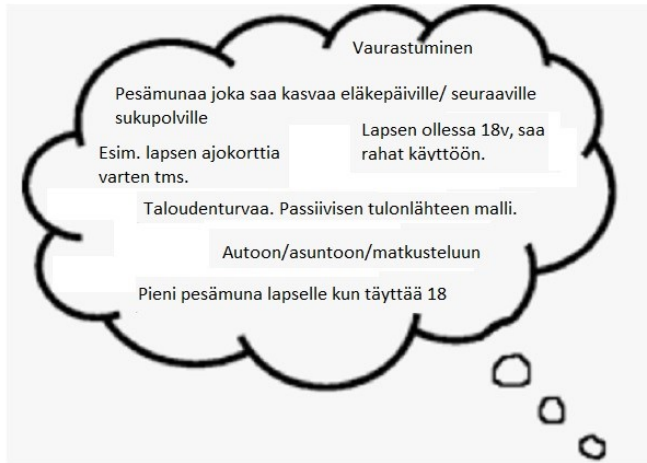
Olen sijoittanut lapselle ja saanut tietoa sijoittamisesta (voit valita useamman vaihtoehdon)

Kuvio 10. Sijoittamisesta haettava tieto

9.7 Tavoitteet lapselle säästettäessä

Kuvioon 11 on kerätty tavoitteita, mitä vastaajat kertoivat säästämisellä olevan. Näitä ovat muun muassa taloudellinen turva lapsen koko elämälle, pesämuna tulevaisuutta varten, tukea ensiasunnon ostoon, sijoitusasunnon osto, helpotusta opiskelijaelämään, ajokortin hankinta, oman auton ostaminen sekä lapsen vaurastuminen.

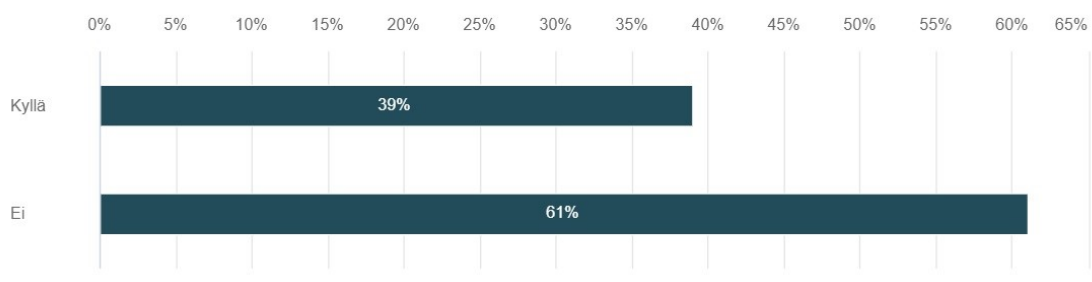

Kuvio 11. Tavoitteet lapselle säästettäessä

9.8 Sijoitussuunnitelma

Kuvion 12 perusteella sijoitussuunnitelman tekoa ei ole koettu kovin tärkeäksi, sillä yli puolet (61 % vastaajista) ei ole tehnyt ollenkaan sijoitussuunnitelmaa lapsen sijoituksille. Kauppaa tehdään selkeästi enemmän tunnepohjalla kuin sijoitussuunnitelmaan perustuen. Sijoitussuunnitelman teko saattaakin tuntua tarpeettomalta, kun kaikki sujuu hyvin ja sijoitukset tuottavat ilman erityistä suunnitelmaakin. Pahan paikan tullen siitä on kuitenkin apua, jos tukena on suunnitelma, joka auttaa keskittymään tavoitteisiin.

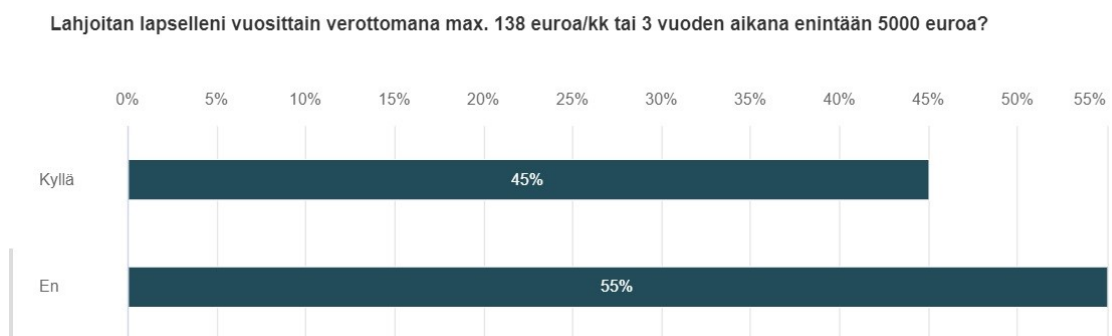
Oletteko tehneet sijoitussuunnitelman lapsenne sijoituksille?

Kuvio 12. Sijoitussuunnitelma

9.9 Veroedun hyödyntäminen

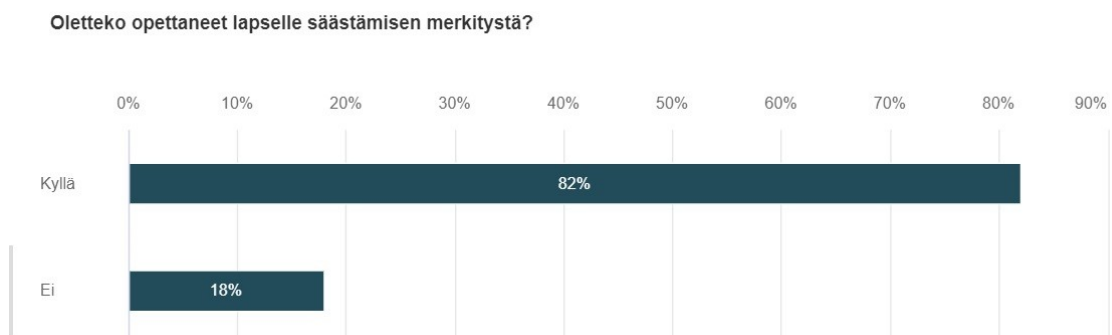
Kuviosta 13 nähdään, että vähän alle puolet vastaajista (45 %) hyödyntävät veroetua, jossa lahjaveroa ei tarvitse maksaa 3 vuoden välein tehtävästä alle 5000 euron lahjoituksesta tai 138 euron kuukausittaisesta lahjoituksesta. Mikäli itsellä on varallisuutta jota haluaa siirtää lapselle, tämä etu kannattaa kuitenkin ehdottomasti hyödyntää. Mitä aikaisemmin verosuunnittelun aloittaa, sitä enemmän voi tulevaisuudessa säästää perintö- ja lahjaverotuksessa.

Kuvio 13. Veroetu

9.10 Säästämisen merkitys

Kuviosta 14 nähdään, että säästämisen merkitystä opettaa 82 % vastaajista lapselleen. Tässä on kuitenkin hyvä ottaa huomioon lapsen ikä, sillä aivan pienille lapsille säästämistä ei juurikaan pysty vielä opettamaan.

Kuvio 14 Säästämisen merkitys

10 POHDINTA

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä oli, mitä eri vaihtoehtoja lapselle säästämiseen ja sijoittamiseen on ja mikä vaihtoehtoista olisi pitkällä aikavälillä kannattavin ja tuottoisin. Tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella suosituinta oli sijoittaminen indeksirahastoihin. Parasta sijoituskohdetta ei kuitenkaan yksiselitteisesti pysty sanomaan, sillä jokaisen perheen tavoitteet, toiveet ja resurssit ovat erilaiset. Lapselle säästettäessä sijoitusaika on yleensä pitkä, joten riski on huomattavasti pienempi kuin lyhyellä aikavälillä sijoitettaessa.

Tärkein asia säästämisessä ja sijoittamisessa on päätös aloittaa. Mitä aikaisemmin säästäminen ja sijoittaminen aloittaa, sitä parempaan tulokseen pääsee. Korkea korko –efekti mahdollistaa sitä korkeamman tuoton mitä pidempi sijoitusaika on kyseessä. (Heikinheimo, 2021.) Mikään sijoitusmuoto ei myöskään sulje toisistaan pois ja hajauttamisen kannalta onkin tärkeää jakaa sijoituksia useampaan eri kohteeseen (Mitä on hajauttaminen ja miksi se on tärkeää 2022). Mikäli riskit pelottavat, voi aina aloittaa pienellä summalla ja valita mahdollisimman pieniriskisen sijoituskohteen. Myöhemmin sijoituskohteita voi laajentaa suuremmalle alueelle ja kasvattaa summaa. Kaikkiin sijoitusvaihtoehtoihin liittyy niin hyviä kuin huonojakin puolia ja varsinkin kuluilla on suuri vaikutus pitkäaikaisen sijoittamisen lopputulokseen.

Matalakorkoisille pankkitileille ei ole pitkällä aikavälillä järkevää sijoittaa, mikäli toivoo korkeaa tuottoa. Tilastojen valossa suoriin osakkeisiin sijoittaminen on kaikista kannattavinta, mutta riski on näissä myös suhteellisen korkea (Näin aloitat osakesijoittamisen 2022). Tulevaa kehitystä sijoittaja voi yrittää ennakoida suhteellisen vakaana pysyvän pitkän kehityksen perusteella. Pörssikurssien tekemä aaltoliike on kuitenkin hyvä tiedostaa. Välillä kurssit nousevat, välillä laskevat ja osakkeiden arvoista saattaa haihtua jopa kymmeniä prosentteja laskukauden aikana.

Mikäli varoja ei halua sijoittaa kokonaisuudessaan osakkeisiin, riskiä voi pienentää sijoittamalla rahastoihin. Passiivisessa indeksirahastossa kulut ovat usein matalampia, kuin aktiivisissa osakerahastoissa. Tärkeintä sijoituskohteita vali-

nessa on se, että sijoituskohteet vastaavat omaa riskinsietokykyä. Kulujen vertailuun kannattaa käyttää aikaa, sillä pitkällä aikavälillä sijoittaessa kulujen merkitys on suuri.

Rahastosijoittajan kannattaa pohtia ennen sijoittamisen aloittamista onko kyseessä kertasijoitus vai jatkuva säästäminen, onko kyseessä itselle iso vai pieni summa, onko valmis ottamaan riskejä, haluaako sijoittaa kotimaiseen rahastoon vai mahdollisesti ulkomaille. Kun näihin löytää vastauksen, on helpompi valita itselleen sopiva rahasto. Sijoitusrahastot tarjoavat hyvän vaihtoehdon monen tyyppiselle sijoittajalle. Sijoittaminen on vaivatonta, mutta toisaalta palvelusta joutuu myös maksamaan. Koska rahaston varat sijoitetaan useisiin eri kohteisiin, sijoitusten riski pienenee huomattavasti.

Tehtyä kyselytutkimusta voidaan pitää luotettavana, sillä otos oli suuri ja vastausprosentti korkea. Kyselyllä pyrittiin selvittämään yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia ja näiden pohjalta saamaan parempi käsitys siitä, millaisia säästämis- ja sijoittamistottumuksia vanhemmilla lapsilleen on. Kysymysten avulla saatiin vastauksia tutkimuskysymyksiin sekä tulokset olivat johdonmukaisia ja vastasivat hyvin aiheetta. Kysely oli täysin anonymi, eikä vastaajat ole tunnistettavissa vastausten perusteella.

Opinnäytetyön tarjoamaa tietoa voidaan pitää tarpeellisena ja hyödyllisenä kaikille säästämisestä ja sijoittamisesta kiinnostuneille. Koska työssä keskityttiin vanhempien säästämiseen lapselle, olisi hyvä jatkotutkimuksen kohde nuorten säästäminen ja esimerkiksi opintolainan hyödyntäminen sijoittamisessa. Tästä hyötyisivät kaikki sijoittamisesta kiinnostuneet nuoret opiskelijat.

LÄHTEET

Haapaluoma-Höglund, J. 2021. Voinko sijoittaa, vaikka en tienaa paljoa? OP Ryhmä 6.4.2021. Viitattu 20.6.2022 <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/sijoittamisen-aloittaminen/voinko-sijoittaa-vaikka-en-tienaa-paljoa/>.

Heikinheimo, H. 2021. 10 vuoden säästämällä 40 vuoden eläkesäästöt? Sijoittaja.fi 9.7.2021. Viitattu 15.4.2022 <https://www.sijoittaja.fi/53597/korkoa-korolle/>.

Huuska, T. 2018. 5 tapaa parantaa kyselytutkimusten vastausprosenttia. WheelQ 18.10.2018. Viitattu 29.6.2022 <https://blog.wheelq.com/en/5-tapaa-parantaa-kyselytutkimusten-vastausprosenttia>.

Hyrskke, A., Lönnroth M., Savilaakso A., & Sievänen R. 2012. Vastuullinen sijoittaminen. Helsinki: Finva.

Inflaatio 7,8 % kesäkuussa 2022. Tilastokeskus. Viitattu 1.8.2022 <https://www.stat.fi/julkaisu/cktvfxtbc24oa0b55rnsdhvzr>.

Inflaatio - mitä tarkoittaa inflaatio ja mistä se johtuu? 2022. Nordea. Viitattu 1.8.2022 <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/sijoituskoulu/inflaatio.html>.

Inflaatio nakertanut kymppitonnin sukavarsisäästöistä yli satasen vuodessa – tilisäästämiseen turvautuneella menetys on ollut vain hieman pienempi 2019. Lähitapiola 2.10.2019. Viitattu 5.8.2022 <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/uutishuone/uutiset-ja-tiedotteet/uutiset/uutinen/1509560281579>.

IPCC:n raportti 2022. Ympäristöministeriö, Valtioneuvosto 4.4.2022. Viitattu 2.5.2022 <http://valtioneuvosto.fi/-/1410903/ipcc-n-raportti-nykyiset-toimet-eivat-riita-ilmaston-lampenemisen-rajaamiseen-1-5-asteeseen-tehokkaat-paastovahennykset-valttamattomia-jo-seuraavan-vuosikymmenen-aikana>.

Jäntti, E. 2020. Älä makuuta rahojasi tililläsi. OP Ryhmä. Viitattu 31.8.2022 <https://www.op-media.fi/saastaminen/rahastosaastaminen/ala-makuuta-rahoja-tililläsi/>.

Kuusinen, E. 2021. Mitä sijoittajan kannattaa tietää verotuksesta? Inderes Oyj 13.7.2021. Viitattu 16.5.2022 <https://www.inderes.fi/fi/mita-sijoittajan-kannattaa-tietaa-verotuksesta>.

Kyselytutkimuksen otoskoko 2022. Momentive. Viitattu 29.6.2022 <https://fi.surveymonkey.com/mp/sample-size/>.

Laadi oma sijoitussuunnitelma 2022. Sijoittaja.fi. Viitattu 1.6.2022 <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/laadi-oma-sijoitussuunnitelma/>.

Lahja ja lahjavero 2022. Verohallinto. Viitattu 14.5.2022 <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/lahja/>.

Laki holhoustoimesta 1999/442. Viitattu 16.5.2022
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990442>.

Lapselle säästäminen 2022. Nordea Bank Oyj. Viitattu 30.3.2022
<https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/lapselle-saastaminen.html>.

Lapsilisän määrä ja maksaminen 2022. Kela. Viitattu 1.5.2022
<https://www.kela.fi/lapsilisa-maara-ja-maksaminen>.

Lähes joka kolmannella pörssiosakkeita tai sijoitusrahastoja 2022. Tilastokeskus 2.3.2022. Viitattu 29.6.2022 <https://www.stat.fi/uutinen/lahes-joka-kolmannella-porssiosakkeita-tai-sijoitusrahastoja-erityisesti-osakesijoittajien-maara-kasvoi-vuonna-2020>.

Maaliskuussa 2022 kotitaloudet sijoittivat runsaasti osakkeisiin 2022. Suomen Pankki 12.5.2022. Viitattu 14.5.2022
<https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/saastaminen-ja-sijoittaminen/tiedotehistoria/2022/maaliskuussa-2022-kotitaloudet-sijoittivat-runsaasti-osakkeisiin/>.

Milloin pitää maksaa lahjaveroa? 2022. Verohallinto. Viitattu 14.5.2022
<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/lahja/milloin-pit%C3%A4%C3%A4-maksaa-lahjaveroa/>.

Mitä on hajauttaminen ja miksi se on tärkeää? 2022. Nordea Bank Oyj. Viitattu 31.8.2022 <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/nain-saastat/hajauttaminen.html>.

Mitä ovat osingot? 2022. Inssin osingot. Viitattu 25.5.2022
<https://inssinosingot.fi/sijoittaminen/mita-ovat-osingot/>.

Noponen, S. 2022. Näin rahasi katoavat säästötililtä – 5 000 euron talletuksesta häviää vuodessa satanen. Taloussanomat 25.1.2022. Viitattu 5.8.2022
<https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000008553768.html>.

Näin aloitat osakesijoittamisen 2022. OP Ryhmä. Viitattu 30.3.2022
<https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/osakesijoitukset/osakesijoittaminen>.

Näin aloitat osakesijoittamisen eli nyrkkisääntöjä aloittelijalle 2017. Pörssisäätiö 10.12.2017. Viitattu 28.3.2022
<https://www.porssisaatio.fi/blog/2017/12/10/nain-aloitat-osakesijoittamisen-eli-nyrkksaantoja-aloittelijalle/>.

Ojalainen, J. 2022. Sota luo markkinoille yhä epävarmuutta. Kauppalehti 27.2.2022. Viitattu 1.6.2022 <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/sota-luo-markkinoille-yha-epavarmuutta-tulosjulkistajina-venaja-riskista-porssissa-karsineet-nurminen-ja-fortum/14f201d6-738c-4e58-acb1-4e7eb6db6164>.

Osakesijoittaja.fi 2022, Digio Media Oy. Viitattu 1.8.2022
<https://osakesijoittaja.fi/inflaatio/>.

Osakesijoittaminen 2020. TalousSuomi 19.1.2020. Viitattu 29.6.2022
<https://www.taloussuomi.fi/sijoitus/osakesijoittaminen>.

Osakesijoittaminen 2022. Summarum Media Oy. Viitattu 31.8.2022
<https://www.summarum.fi/sijoittaminen/osakesijoittaminen/>.

Osakkeet 2022. Sijoittaja.fi. Viitattu 1.6.2022
<https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mihin-voi-sijoittaa/osakkeet/>.

Paasi, M. 2016. Lapselle säästäminen käytännössä. Nordnet 6.9.2016. Viitattu 1.6.2022
<https://www.nordnet.fi/blogi/lapselle-saastaminen-kaytannossa/>.

Paasi, M. & Luukkonen M. 2018. Lapsilisät pörssiin. Nordnet 17.5.2018. Viitattu 15.5.2022
<https://www.nordnet.fi/blogi/jakso-117-lapsilisat-porssiin/>.

Pennanen, S. 2018. Köyhästä rikkaaksi. Helsinki: Nord Print Ab.

Perimysjärjestys perinnönjaossa 2022. Minilex. Viitattu 10.6.2022
<https://www.minilex.fi/a/perimysjarjestys-perinnonjaossa>.

Perinnönjättäjältä saadut lahjat 2022. Verohallinto. Viitattu 31.8.2022
https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/perinto/perinnonjattajalta_saadut_lahja/.

Perintövero 2022. Veronmaksajat.fi. Viitattu 10.6.2022
<https://www.veronmaksajat.fi/Perinto-ja-lahja/Perintovero/#1067f6cb>.

Perintöverolaskuri 2019. Verohallinto. Viitattu 10.6.2022
<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/perinto/perint%C3%B6verolaskuri/>.

Puttonen, V. & Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. Helsinki: WSOY pro Oy.

Rahastosijoittaminen 2022. Summarum Media Oy. Viitattu 28.3.2022
<https://www.summarum.fi/sijoittaminen/rahastosijoittaminen/>.

Rahoitustilinpito 2022. Tilastokeskus. Viitattu 31.8.2022
https://www.stat.fi/til/rtp/2021/04/rtp_2021_04_2022-03-25_kuv_001_fi.html.

Rajala, V. 2021. Talouden tulkit: Ei pikavoittoja – Asiantuntijoiden elämänohjeet sijoittamiseen. Viisas raha 16.7.2021. Viitattu 31.3.2022
<https://viisasraha.fi/Oma-talous/Talouden-tulkit-Ei-pikavoittoja-%E2%80%93-Asiantuntijoiden-el%C3%A4m%C3%A4nohjeet-sijoittamiseen>.

Sijoita indeksirahastoon 2022. OP Ryhmä. Viitattu 12.6.2022
<https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/rahastot/kustannustehokkaat-indeksirahastot>.

Sijoitusasunto alaikäiselle lapselle 2017. Sijoitusovi 10.2.2017. Viitattu 17.5.2022
<https://sijoitusovi.com/sijoitusasunto-alaikaiselle-lapselle/>.

Sijoitusrahastojen pääoma kasvoi ennätyskellisesti vuonna 2021. 2022 Suomen Pankki 9.2.2022. Viitattu 14.5.2022

<https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/saastaminen-ja-sijoittaminen/tiedotehistoria/2022/sijoitusrahastojen-paaoma-kasvoi-ennatyskellisesti-vuonna-2021/>.

Sijoitusrahastojen verotuksesta ja TVL 20 a §:n sääntely 2020. Verohallinto. Viitattu 1.5.2022 <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/80594/sijoitusrahastojen-verotuksesta-ja-tvl-20-a-n-saantely>.

Sijoitusrahastot 2022. Fine. Viitattu 20.6.2022 <https://www.fine.fi/naissa-asioissa-autamme/sijoitusasiat/tavallisimmat-sijoitustuotteet.html>.

Sijoitussuunnitelma 2022. Nordnet. Viitattu 20.5.2022 https://www.nordnet.fi/download/18.3c9bd96016af95dbcb2a1385/1567605931483/Sijoitussuunnitelman_laatiminen.pdf.

Sijoitusvakuutus on säästöhenkivakuutus 2019. Fine. Viitattu 15.4.2022 <https://www.fine.fi/ajankohtaista/uutinen/sijoitusvakuutus-on-saastohenkivakuutus-tutustu-ennen-sijoituspaatosta-naihin-asioihin.html>.

Sijoittajan tärkein taito punnitaan nyt 2020. Alma Talent Oy. Viitattu 1.5.2022 <https://www.almatalent.fi/article/sijoittajan-tarkein-taito-punnitaan-nyt-2/13324>.

Sijoittajaprofiili 2022. OP Ryhmä. Viitattu 20.6.2022 <https://www.op.fi/sijoittajaprofiili>.

Säästäminen lapselle 2022. Sijoittaja.fi. Viitattu 1.6.2022 <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/miksi-sijoittaa/saasta-lapselle/>.

Säästöt ja sijoitukset 2022. OP Ryhmä. Viitattu 29.6.2022 <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset>.

Talletuskorot 2022. Alma Media Oyj. Viitattu 9.6.2022 <https://www.kauppalehti.fi/porssi/korot/talletuskorot>.

Ukkola, P. 2020. Pörssi-ilmiöitä. Helsinki: Alma Talent Oy.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Finn Lectura

Vehniäinen, H, 2022. Muuttuva maailma haastaa sijoittajan miettimään vastuullisuutta. OP Ryhmä 13.5.2022. Viitattu 30.8.2022 <https://www.op-media.fi/puheenvuorot/puhetta-sijoittamisesta/muuttuva-maailma-haastaa-sijoittajan-miettimaan-vastuullisuutta/>.

Vilka, H. 2014. Tutki ja mittaa. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vinkkejä osakesijoittamisen aloitukseen 2022. Digio Media Oy. Viitattu 25.6.2022 <https://osakesijoittaja.fi/osakesijoittaminen/vinkkejä-osakesijoittamisen-aloitukseen/>.

Yhdistelmärahastot 2022. Nordea Bank Oyj. Viitattu 27.3.2022
<https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/rahastot/yhdistelmarahastot.html>.

LIITTEET

Liite 1. Kyselytutkimus

Liite 1 1(2). Kyselytutkimus

Lapselle säästäminen

1. Säästättekö lapsellenne?

- Kyllä
- En tällä hetkellä
- En säästä ollenkaan

2. Minne säästätte/sijoitatte (voit valita useamman vaihtoehdon)?

- Tilille
- Pörssiosakkeisiin
- Sijoitusrahastoihin
- Indeksirahastoihin
- Sijoitus- ja/tai säästövakuutuksiin
- Sijoitusasuntoon
- Muulla tavoin, miten?

3. Kuinka usein säästätte?

- Säännöllisesti, vähintään kuukausittain
- Säännöllisesti, mutta harvemmin kuin kuukausittain
- Epäsäännöllisesti

4. Oletteko tehneet sijoitussuunnitelman lapsenne sijoituksille?

- Kyllä
- Ei

5. Kuinka suuren summan keskimäärin säästätte kuukaudessa per lapsi?

- 0-50 euroa
- 51-100 euroa
- 101-200 euroa
- Yli 200 euroa

6. Minkä ikäiselle lapselle säästäminen on aloitettu?

- 0-1 vuotiaalle
- 2-5 vuotiaalle
- 6-9 vuotiaalle
- 10-15 vuotiaalle
- Yli 15 vuotiaalle

7. Olen sijoittanut lapselle ja saanut tietoa sijoittamisesta (voit valita useamman vaihtoehdon)

- Pankin sijoitusneuvojalta

Liite 1 2(2). Kyselytutkimus

- Itse tutustumalla eri sijoitusinstrumentteihin
- Tuttavat suosittelleet sijoituskohteita
- Muulla tavoin, miten?

8. Millä tavoin sijoitus-/säästökohteet valitaan?

- Mahdollisimman matala riski, tuotto myös mahdollisesti pienempi
- Mahdollisimman suuri tuotto, riski myös mahdollisesti isompi
- Siedän jonkin verran riskiä, mutta en halua seurata markkinoita jatkuvasti
- Muulla tavoin, miten?

9. Mitä tavoitteita teillä on säästämisen suhteen?**10. Miten lapsilisä perheessänne käytetään?**

- Koko summa käytetään lapsen/perheen arkisiin tarpeisiin
- Osa summasta käytetään, osa säästetään lapselle
- Koko summa säästetään lapselle
- Muulla tavoin, miten?

11. Lahjoitan lapselleni vuosittain verottomana max. 138 euroa/kk tai 3 vuoden aikana enintään 5000 euroa?

- Kyllä
- En

12. Oletteko opettaneet lapselle säästämisen merkitystä?

- Kyllä
- Ei